



ΙΔΡΥΜΑ  
ΓΛΗΝΟΥ

## ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

### ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

**Δημήτρης Γληνός. Η σκέψη, η δράση, οι χρήσεις**

Τον Μάιο του 2017 συμπληρώνονται 100 χρόνια από την ημέρα που η Επαναστατική Κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου νομοθέτησε την εισαγωγή της δημοτικής γλώσσας στην εκπαίδευση. Κρίσιμο ρόλο στην απόφαση εκείνη έπαιξε ο παιδαγωγός και φιλόσοφος Δημήτρης Γληνός, ο πιο σημαντικός από τους πρωτεργάτες του εκπαιδευτικού δημοτικισμού. Το κίνημα του εκπαιδευτικού δημοτικισμού υπήρξε το επίκεντρο της σκέψης και δράσης του Δημήτρη Γληνού κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες της ανάμειξής του στα δημόσια πράγματα, από το 1911 ως το 1927. Δεν περιορίστηκε, όμως, μόνο στη δημοτική γλώσσα, δηλαδή μόνο στο εργαλείο, το «μέσον» της διδασκαλίας. Ασχολήθηκε επισταμένα με το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, με τις διδακτικές μεθόδους, με την εκπαίδευση των γυναικών, το θεσμό του πανεπιστημίου, τον κοινωνικό ρόλο του εκπαιδευτικού, τη σχέση του σχολείου με την πολιτική και, τέλος, τη συνεισφορά του σχολείου στα μεγάλα στοιχήματα του αστικού μετασχηματισμού της κοινωνίας -αρχικά- και του σοσιαλιστικού -στη συνέχεια. Επιπλέον, εκτός από την αμιγώς εκπαιδευτική του δράση, ο Δημήτρης Γληνός συνεισέφερε πολλαπλά στη φιλοσοφική και κοινωνική σκέψη του ελληνικού μεσοπολέμου και στις πολιτικές ζυμώσεις στο χώρο της Αριστεράς ιδιαιτέρως κατά τη δεκαετία του 1930 και ως το θάνατό του το 1943.

Σκοπός του συνεδρίου είναι να εξετασθεί η πολυσχιδής σκέψη και η δράση του Δημήτρη Γληνού σε σχέση οπωσδήποτε με την εποχή του, μα επίσης ο απόηχός τους και οι χρήσεις τους στις εποχές που ακολούθησαν –από την ταραγμένη δεκαετία του 1940 ως τις μέρες μας. Παρότι το έργο του είναι σε αδρές γραμμές γνωστό, δεν λείπουν οι λιγότερο γνωστές πτυχές· αυτές ενδιαφέρουν πρωτίστως. Άλλα και οι ήδη μελετημένες πτυχές, παρουσιάζουν ενδιαφέρον εφόσον φωτίζονται από διαφορετικές οπτικές γωνίες, εφόσον προσεγγίζονται υπό διαφορετικό θεωρητικό πρίσμα και εφόσον οδηγούν σε νέες ερμηνείες και εξηγήσεις. Ενδιαφέρουν επίσης οι αναγνώσεις και οι χρήσεις της σκέψης και δράσης του Δημήτρη Γληνού στις δεκαετίες που ακολούθησαν. Και, βέβαια, το σήμερα: αν και κατά πόσο οι απόψεις του και οι αναλυτικές κατηγορίες με τις οποίες προσέγγισε τα θέματα του παραμένουν και σε ποιο βαθμό επίκαιρες, αν μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάλυση της σημερινής εκπαιδευτικής και κοινωνικής πραγματικότητας, αν συνεισφέρουν (ή αν μπορούν να συνεισφέρουν) στη διαμόρφωση της σημερινής εκπαιδευτικής και ευρύτερης πολιτικής.

## Θεματικές ενότητες

Το συνέδριο θα επικεντρωθεί στις παρακάτω θεματικές ενότητες, δίχως να αποκλείει και άλλες εφόσον βέβαια είναι σχετικές με τις γενικές στοχεύσεις του, όπως αυτές αναλύθηκαν παραπάνω:

- Πτυχές της εκπαιδευτικής σκέψης και δράσης του Δημήτρη Γληνού
- Πτυχές της φιλοσοφικής σκέψης και της πολιτικής και κοινωνικής δράσης του Δημήτρη Γληνού
- Οι χρήσεις και οι αποτυπώσεις της σκέψης και δράσης του Δημήτρη Γληνού κατά τη μετεμφυλιακή περίοδο και τη Μεταπολίτευση
- Η επικαιρότητα της σκέψης του Δημήτρη Γληνού
- Η σύγχρονη εκπαιδευτική πολιτική υπό το φως της σκέψης του Δημήτρη Γληνού (τα αρχαία ελληνικά στο ελληνικό σχολείο, το περιεχόμενο της σχολικής γνώσης, η σχέση της εκπαίδευσης με την πολιτική και την κοινωνία)

## Σε ποιους απευθύνεται

- Στους πανεπιστημιακούς των ιστορικών, παιδαγωγικών, φιλοσοφικών και κοινωνικών σπουδών
- Στους δασκάλους των δημοτικών σχολείων και τους καθηγητές των γυμνασίων και λυκείων
- Στα στελέχη της εκπαίδευσης και τους διαμορφωτές της σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής
- Στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες των Τμημάτων Ιστορίας, των Παιδαγωγικών Τμημάτων και των φιλοσοφικών και κοινωνικών σπουδών (ιδιαιτέρως Φιλοσοφίας, Κοινωνιολογίας και Πολιτικής Επιστήμης)

## Υποβολή περιλήψεων και έκδοση τόμου

Οι προτάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν τίτλο, όνομα και ιδιότητα του συγγραφέα και περίληψη έκτασης έως 300 λέξεων. Θα πρέπει να υποβληθούν ως τις 15 Ιανουαρίου 2017, ενώ ως τα τέλη Φεβρουαρίου θα ολοκληρωθεί η κρίση τους και θα ανακοινωθεί σε καθένα και σε καθεμιά με προσωπική επιστολή η αποδοχή ή μη. Οι προφορικές ανακοινώσεις όσων προκριθούν δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 20 λεπτά. Τα τελικά κείμενα θα παραδοθούν 3 μήνες μετά την ολοκλήρωση του συνεδρίου, θα υποβληθούν σε «τυφλή» κρίση και, όσα προκριθούν, θα εκδοθούν σε συλλογικό τόμο. Οι προτάσεις θα αποσταλούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Ιδρύματος Γληνού: [info@glinos.gr](mailto:info@glinos.gr)

*Χρόνος και χώρος διεξαγωγής*

19, 20 και 21 Μαΐου 2017, στο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, Αμφιθέατρο «Αντώνης Τρίτσης», Ακαδημίας 50.

*Διοργάνωση*

Ίδρυμα Γληνού

*Επιστημονική Επιτροπή*

Χάρης Αθανασιάδης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Νίκος Βαφέας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Στέφανος Δημητρίου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Παντελής Κυπριανός, Πανεπιστήμιο Πάτρας

Κώστας Θεριανός, Ίδρυμα Γληνού

*Οργανωτική Επιτροπή*

Γιώργος Δ. Μπουμπούς, Ιστορικός, Ίδρυμα Γληνού, Δρ. Παντείου Πανεπιστημίου

Μαριάνθη Μπέλλα, καθηγήτρια γαλλικής φιλολογίας, MSc Διδακτικής της Ιστορίας

Παναγιώτης Πυρπυρής, Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων, Δρ. Παντείου Πανεπιστημίου

Χρήστος Παπαθανασίου, υποψήφιος Διδ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

*Διεύθυνση*

Ίδρυμα Γληνού

[info@glinos.gr](mailto:info@glinos.gr)